

Kris Debruyne, voorzitter van de gemeenteraad

Bart Clerckx, burgemeester

Francis Van Biesbroeck, Patrice Lemaitre, Katrien Timmermans, Tom Teck,
Tine Eerlingen, schepenen

Aanwezig:

Alexander Binon, Mattias Bouckaert, Maggy Steeno, Adinda Claessen, Hanna
Van Steenkiste, Mark Binon, Fien Gilijs, Arnout Arts, Wim Aertsen, Annick
Minnoye, Jean Louis Vertongen, Jenna Auwerx, Bart Ponsaerts, raadsleden
Marijke Pertz, algemeen directeur

Verontschuldigd: Jos Rutten, raadslid

Afwezig: /

185.3 - Erediensten - Aanvraag tot samenvoeging van de erkende lokale geloofsgemeenschappen "Onze-Lieve Vrouw" te Haasrode, "Sint-Joris" te Sint-Joris-Weert en "Sint-Jan-Evangelist" te Blanden met de erkende lokale geloofsgemeenschap "Sint-Anna" te Oud-Heverlee

Juridische gronden

Decreet lokaal bestuur.

Decreet van 22 oktober 2021 tot regeling van de erkenning van lokale geloofsgemeenschappen, de verplichtingen van de besturen van de eredienst en het toezicht daarop en tot wijziging van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten.

Decreet over het lokaal bestuur van 22 december 2017.

Besluit van de gemeenteraad van 24 februari 2026 in verband met de wijziging van de gebiedsomschrijving van de lokale geloofsgemeenschap "Onze-Lieve-Vrouw Haasrode" van "Oud-Heverlee".

Feiten en context

Via het loket voor lokale besturen ontving de gemeente het volgende bericht:

Betreft: Aanvraag tot samenvoeging van de erkende lokale geloofsgemeenschappen "Onze-Lieve Vrouw" te Haasrode, "Sint-Joris" te Sint-Joris-Weert en "Sint-Jan-Evangelist" te Blanden met de erkende lokale geloofsgemeenschap "Sint-Anna" te Oud-Heverlee

Geacht college,

Op 1 december 2025 ontving ik de samenvoegingsaanvraag voor de erkende lokale geloofsgemeenschappen "Onze-Lieve-Vrouw" te Haasrode, "Sint-Joris" te Sint-Joris-Weert en "Sint-Jan-Evangelist" te Blanden met de erkende lokale geloofsgemeenschap "Sint-Anna" te Oud Heverlee. De toekomstige naam van het te behouden bestuur van de eredienst luidt "Magdalena" te Oud Heverlee. Het representatief orgaan diende deze aanvraag in overeenkomstig artikel 37 van het Erkenningsdecreet Lokale Geloofsgemeenschappen van 22 oktober 2021. Deze aanvraag is, na vervolgediging van het aanvraagdossier, ontvankelijk. Ik verzoek u vriendelijk om mij uiterlijk binnen vier maanden na deze kennisgeving een advies te bezorgen overeenkomstig artikel 39 van het Erkenningsdecreet Lokale Geloofsgemeenschappen. Wanneer u het advies niet binnen de gestelde termijn bezorgt, kan aan de adviesvereiste voorbij gegaan worden. Als bijlage vindt u het aanvraagdossier. Het behoort tot de autonomie van de gemeenteraad om zelf een advies te geven of deze

adviesbevoegdheid uitdrukkelijk te delegeren aan het college van burgemeester en schepenen. Zonder regeling hierover behoort de adviesbevoegdheid tot de volheid van bevoegdheid van de gemeenteraad. Het college van burgemeester en schepenen heeft enkel toegewezen bevoegdheden (artikel 40 en 56 van het decreet over het lokaal bestuur).

Argumentatie

De procedure tot samenvoeging voor erkende geloofsgemeenschappen is als volgt:

- Stap 1 Beslissing tot samenvoeging van het representatief orgaan

Het representatief orgaan neemt het initiatief tot samenvoeging. Het representatief orgaan brengt de betrokken besturen van de eredienst en in voorkomend geval het centraal (kerk) bestuur onmiddellijk via het Loket voor Lokale Besturen op de hoogte van deze beslissing.

Vanaf deze kennisgeving tot aan de beslissing van de minister treedt een periode van lopende zaken in. Tijdens die periode stellen de betrokken bestuursorganen alleen maar handelingen die betrekking hebben op de lopende zaken. Handelingen die niet tot de lopende zaken behoren worden gesteld na een verplicht overleg tussen de betrokken besturen. Beslissingen die niet voldoen aan deze vereisten en de gevolgen ervan, zijn niet tegenstelbaar aan het bestuursorgaan van het te behouden bestuur van de eredienst. Aangelegenheden die tot de lopende zaken behoren:

- de dringende zaken, zelfs al zijn het zaken van algemeen politiek belang, waarvan de regeling niet redelijkerwijs kan worden uitgesteld
- de zaken van dagelijks bestuur waarvan het belang gering is
- de zaken die meer zijn dan zaken van dagelijks bestuur maar ook geen algemeen politiek belang hebben, voor zover zij de normale voortzetting of beëindiging zijn van een regelmatig ingezette procedure, zij voor de kritieke periode beleidsmatig zijn beslecht en zij zonder overhaasting worden afgewerkt.

- Stap2 Bezorging aanvraag tot samenvoeging aan Vlaamse Regering

Het representatief orgaan bezorgt een aanvraag tot samenvoeging aan ABB via het Loket voor Lokale Besturen. Aanvragen die niet van dat orgaan uitgaan, komen niet in aanmerking voor behandeling.

Het representatief orgaan vult het aanvraagformulier volledig in. Het gaat daarbij om een ontvankelijkheidsvoorwaarde. De procedure tot samenvoeging wordt niet opgestart, als één van de volgende gegevens of documenten in de aanvraag ontbreekt:

- de gemotiveerde beslissing van het representatief orgaan met een duidelijke indicatie van de samen te voegen erkende lokale geloofsgemeenschappen en de aanduiding van het te behouden bestuur van de eredienst
- een duidelijke beschrijving van de oorspronkelijke gebiedsomschrijving van de samen te voegen erkende lokale geloofsgemeenschappen en de nieuwe gebiedsomschrijving
- de adviezen van de bestuursorganen van de besturen van de eredienst van de samen te voegen erkende lokale geloofsgemeenschappen
- de vermelding van de financierende overheid (overheden) en in voorkomend geval de verdeelsleutel van de kosten tussen de financierende overheden. Als die verdeelsleutel wijzigt na de samenvoeging, wordt ook een voorstel van de gewijzigde verdeelsleutel van de kosten tussen de financierende overheden opgegeven
- een geactualiseerde inventaris van de goederen en de staat van het vermogen van de besturen van de eredienst van de samen te voegen erkende lokale geloofsgemeenschappen, op basis van de laatste jaarrekening en eventueel aangevuld met mogelijke latere wijzigingen
- als de samenvoeging gepaard gaat met een naamswijziging: de nieuwe naam van het te behouden bestuur van de eredienst

- de voor- en achternaam, adres, rijksregisternummer, e-mailadres, telefoonnummer, nationaliteit, geboortedatum en geslacht van de bedienaars van de eredienst en hun vervangers.

- Stap3 Beoordeling van de ontvankelijkheid

ABB beoordeelt de ontvankelijkheid van de aanvraag binnen 30 dagen na de ontvangst van de aanvraag. Als één van de besturen van de eredienst van de samen te voegen erkende lokale geloofsgemeenschappen in een sanctioneringsprocedure zit, kan de minister de samenvoegingsprocedure opschorten totdat de minister een beslissing over de sanctionering heeft genomen.

- Stap4 Kennisgeving aan betrokken actoren

ABB brengt volgende actoren binnen 30 dagen op de hoogte van de ontvangst van de aanvraag tot samenvoeging, als de aanvraag ontvankelijk is:

- het representatief orgaan
- de betrokken besturen van de eredienst
- de financierende overheid (overheden)
- de federale overheid Justitie
- in voorkomend geval de adviserende gemeente
- in voorkomend geval het centraal (kerk) bestuur.

- Stap5 Adviesprocedure

De financierende overheid (overheden) van het te behouden bestuur van de eredienst en in voorkomend geval de adviserende gemeente bezorgen ten laatste 4 maanden na de kennisgeving een advies over de samenvoeging aan ABB via het Loket voor Lokale Besturen. De federale overheid Justitie geeft een advies binnen 4 maanden vanaf de ontvangst van het verzoek.

- Stap6 Beslissing omtrent de samenvoeging

De minister beslist over de samenvoeging ten laatste 6 maanden nadat de adviestermijn voor de adviserende actoren is verstreken. Binnen dezelfde termijn brengt ABB de betrokken besturen van de eredienst, het representatief orgaan, de federale overheid Justitie, in voorkomend geval het centraal (kerk) bestuur, de financierende overheid (overheden) en in voorkomend geval de adviserende gemeente op de hoogte van de beslissing. De minister kan volgende beslissingen nemen:

Erkennen van de samenvoeging

Niet erkennen van de samenvoeging

Gevolgen van een samenvoeging voor het bestuur van de eredienst

- Enkel het te behouden bestuur van de eredienst blijft bestaan, alle andere worden opgeheven.
- De bestuursleden van het te behouden bestuur blijven hun mandaat uitoefenen tot het representatief orgaan een nieuw bestuursorgaan aanstelt of tot de eerste gedeeltelijke vernieuwing van het bestuursorgaan (volgens de reguliere cyclus). Het representatief orgaan kan dus na de samenvoeging een nieuw voltallig bestuursorgaan aanstellen tot aan de eerste gedeeltelijke vernieuwing. In dat geval wijst het lot de leden aan die bij die eerste gedeeltelijke vernieuwing uittreden. De eerste gedeeltelijke vernieuwing van het bestuursorgaan valt samen met de reguliere cyclus die geldt voor de andere besturen van de eredienst, namelijk in 2023, 2026, 2029...
- Alle roerende goederen worden overgedragen aan het te behouden bestuur van de eredienst. De goederen worden overgedragen in de staat waarin ze zich bevinden inclusief de lasten en de verplichtingen die eigen zijn aan de goederen.

- De onroerende goederen worden overgedragen aan het te behouden bestuur van de erediensdienst inclusief de rechten, plichten en lasten.

Het te behouden erediensdienstbestuur moet de overdracht van de onroerende eigendommen die door de samenvoeging van rechtswege aan haar zijn overgedragen, via een declaratieve akte van eigendomsoverdracht (of via een declaratieve bevestiging van eigendomsoverdracht in een notariële akte), laten vaststellen door een notaris. Deze notaris registreert de akte bij de hypotheekbewaarder van het arrondissement waar het onroerend goed is gelegen. De hypotheekbewaarder geeft dit vervolgens door aan het Kadaster, zodat daar eveneens wordt geregistreerd wie de nieuwe eigenaar van het onroerend goed is en de nieuwe eigendomssituatie officieel wordt vastgesteld. Met de door de notaris opgemaakte declaratieve akte van eigendomsoverdracht (een notariële akte) wordt enkel de nieuwe toestand, die van rechtswege is ontstaan, officieel bevestigd. Dit betekent dat het te behouden erediensdienstbestuur conform het Erkenningsdecreet Lokale Geloofsgemeenschappen van 22 oktober 2021 van rechtswege de nieuwe eigenaar is. Door de registratie van de declaratieve akte van eigendomsoverdracht bij de hypotheekbewaarder wordt in het Kadaster een aanpassing verricht, waarbij wordt vermeld dat het te behouden erediensdienstbestuur de nieuwe eigenaar is van het onroerend goed.

- Het te behouden bestuur van de erediensdienst neemt de rechten, plichten en lasten over van de besturen van de erediensdienst van de samengevoegde erkende lokale geloofsgemeenschappen, die voortvloeien uit overeenkomsten.
- Elke uitvoering van overheidsopdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten, gegund door 1 van de besturen van de erediensdienst van de samengevoegde erkende lokale geloofsgemeenschappen, wordt voortgezet door het te behouden bestuur van de erediensdienst.
- Het te behouden bestuur van de erediensdienst is de rechtsopvolger van de besturen van de erediensdienst van de samengevoegde erkende lokale geloofsgemeenschappen en neemt alle rechten, plichten en lasten over van de besturen van de erediensdienst van de samengevoegde erkende lokale geloofsgemeenschappen.
- De penningmeesters van de besturen van de erediensdienst van de samengevoegde erkende lokale geloofsgemeenschappen maken hun eindrekening. De eindrekeningen van de penningmeesters worden ter goedkeuring voorgelegd aan het bestuursorgaan van het te behouden bestuur van de erediensdienst.

Gevolgen van een samenvoeging voor het centraal bestuur

Tot de eerstvolgende verkiezing van het centraal bestuur beïnvloedt een samenvoeging de samenstelling van het centraal (kerk)bestuur niet. Als er in de gemeente of provincie in kwestie een centraal (kerk)bestuur is opgericht, blijft dat centraal (kerk)bestuur bestaan, tenzij die samenvoeging ertoe leidt dat er nog maar één erkende lokale geloofsgemeenschap van dezelfde erediensdienst overblijft. In dat laatste geval wordt het centraal (kerk)bestuur van die gemeente of provincie van rechtswege opgeheven vanaf de bekendmaking van het uittreksel van het besluit in het Belgisch Staatsblad. Dat is enkel van toepassing voor de rooms-katholieke erediensdienst. Voor de andere erediensdiensten, geldt deze regeling wanneer er minder dan 4 besturen van de erediensdiensten op het grondgebied (gemeente/provincie) overblijven.

Opmerking gemeentebestuur in verband met de onroerende goederen van de kerkfabriek

Het college van burgemeester en schepenen stelt voor aan de gemeenteraad om gunstig advies te geven bij deze fusie. Gelet op het gewijzigde standpunt van het Agentschap van Binnenlands Bestuur aangaande de financiële verantwoordelijkheden van de gemeente ten aanzien van de onroerende goederen van de kerkfabrieken (zie bijlage) wenst het college aan de gemeenteraad voor te stellen volgende opmerking te formuleren bij het gunstige advies:

De gemeenteraad roept de eengemaakte kerkfabriek op om werk te maken van een herbestemming van de kerken en pastorieën die volgens de bepalingen van het kerkenbeleidsplan niet meer gebruikt worden voor de erediensdienst en werk te maken van een nieuw kerkenbeleidsplan. Gezien deze gebouwen niet meer tot erediensdienst bestemd zijn, is het niet wenselijk dat de gemeente de financiële lasten van deze gebouwen dient te blijven dragen.

De gemeenteraad erkent dat deze herbestemming in samenspraak moet gebeuren doch wenst dat de kerkfabriek hier meer initiatief toe neemt en alle opties overweegt.

De gemeente is niet onmiddellijk vragende partij om de te herbestemmen gebouwen in beheer te nemen.

Met 12 stemmen voor (Bart Clerckx, Kris Debruyne, Francis Van Biesbroeck, Patrice Lemaitre, Katrien Timmermans, Tom Teck, Tine Eerlingen, Maggy Steeno, Mark Binon, Fien Gilijs, Arnout Arts, Jenna Auwerx), 8 onthoudingen (Alexander Binon, Mattias Bouckaert, Adinda Claessen, Hanna Van Steenkiste, Wim Aertsen, Annick Minnoye, Jean Louis Vertongen, Bart Ponsaerts)

Besluit

Artikel 1: De gemeenteraad verleent een gunstig advies over de aanvraag tot samenvoeging van de erkende lokale geloofsgemeenschappen “Onze-Lieve Vrouw” te Haasrode, “Sint-Joris” te Sint-Joris-Weert en “Sint-Jan-Evangelist” te Blanden met de erkende lokale geloofsgemeenschap “Sint-Anna” te Oud-Heverlee en formuleert hierbij volgende opmerking:

De gemeenteraad roept de eengemaakte kerkfabriek op om werk te maken van een herbestemming van de kerken en pastorieën die volgens de bepalingen van het kerkenbeleidsplan niet meer gebruikt worden voor de eredienst en werk te maken van een nieuw kerkenbeleidsplan. Gezien deze gebouwen niet meer tot eredienst bestemd zijn, is het niet wenselijk dat de gemeente de financiële lasten van deze gebouwen dient te blijven dragen.

De gemeenteraad erkent dat deze herbestemming in samenspraak moet gebeuren doch wenst dat de kerkfabriek hier meer initiatief toe neemt en alle opties overweegt.

De gemeente is niet onmiddellijk vragende partij om de te herbestemmen gebouwen in beheer te nemen.

Artikel 2: Een afschrift van dit advies zal aan de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen en aan de betrokken geloofsgemeenschap gestuurd worden.

Namens de gemeenteraad

Marijke Pertz
algemeen directeur

Kris Debruyne
voorzitter van de gemeenteraad